

Omaavalitsuste ühinemisläbirääkimised

Märjamaal, 16.augustil 2016

Silvi Ojamuru

► **Töökogemused:**

- Kehtna vallavanem
- Rapla maavalitsuse arenguosakonna juhataja – sh 2000.a. Rapla maakonna HTR komisjoni juht;
- Raplamaa Omavalitsuste Liidu tegevjuht
- SA Raplamaa Omavalitsuste Arengufondi juhatuse liige
- Rapla vallavolikogu, Kehtna vallavolikogu liige
- EASi projekti HR koordinaator (ajutine leping 2016 mai-detsember)

► **Haridus:**

- maastikukujunduse agronoom – Röpina
- metsamajanduse insener – EPA
- avaliku halduse magister MPA - SKA-TTÜ

Rapla ühinemispiirkonna läbirääkimised

- Aasta alguses 3 ühisseminari, läbirääkimised algasid **aprillis**;
- **Kaiu – Raikküla- Rapla-** (Kehtna ja Järvakandi)
- kaasatud HR konsultandid, koordinaator
- juhtrühm, viis valdkondlikku komisjoni (arengu- ja finants-, majandus-, haridus-, sotsiaal-, kultuuri, vabaaja ja kodanike ühenduste komisjon);
- Käru vallavolikogu otsustas 04.08 jätkata ainult Türi suunal
- materjalid veebilehel www.raplamaa.ee
- ühinemislepingu eelnõu arutelud komisjonides lõpetatud, juhtrühmas lepingu eelnõu üle vaadatud
- augusti II pooles volikogudes esimesed tutvustamised

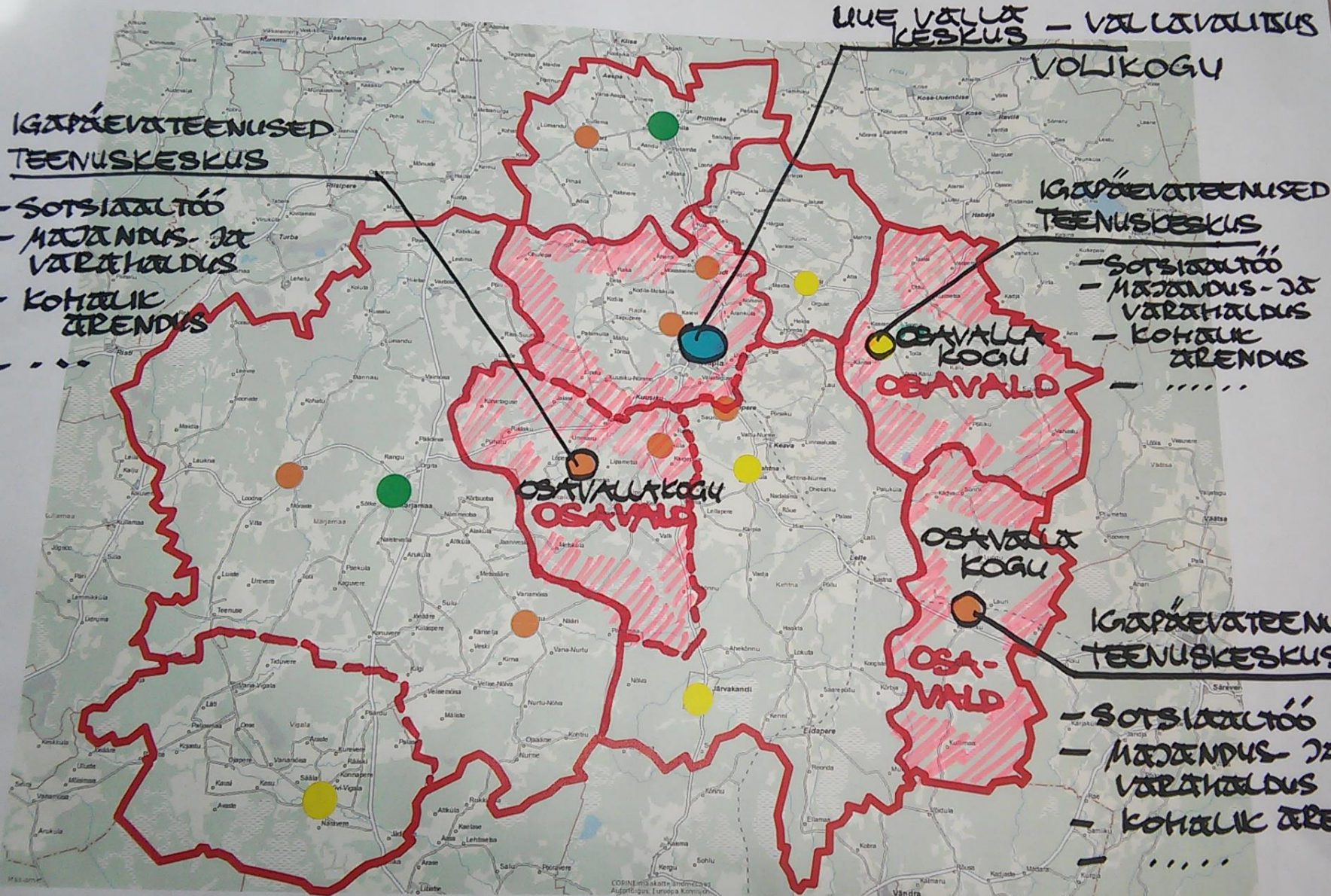
Rapla ühinemispiirkonna läbirääkimised

- ▶ Läbirääkimiste tegevusplaani ja ajakava [TEGEVUSED JA ORIENTEERUV AJAKAVA.docx](#)
- ▶ Valdkondlikes komisjonides ja juhtrühmas kokku 64 osalejat
- ▶ seni peetud 21 erinevat töökoosolekut
- ▶ Ühinemislepingusse tehtud hulgaliselt parandusettepanekuid, lepingu projekt avatud volikogude ja volikogude komisjonide parandusettepanekuid

MIS HÄSTI, MIS HALVASTI?

- ▶ Kaasatud HR konsultandid (RaM kaudu), koordinaator (EASi projekt)
- ▶ Kaasatud KOV spetsialistid ja volikogud esindajad

-
- ▶ Ühinejate ring pole ikka veel selge
 - ▶ Valdkondlike komisjonide töö juhtimine

**IGAPÄEVATEENUSED
TEENUSKESKUS**

- SOTSIAALTÖÖ
- MAJANDUS- JA VÄRATÄHDUS
- KOHALIK ARENDUS

**LÜÜE VALLA KESKUS - VALLAVALLITSUS
VOLIKOGU**

**IGAPÄEVATEENUSED
TEENUSKESKUS**

- SOTSIAALTÖÖ
- MAJANDUS- JA VÄRATÄHDUS
- KOHALIK ARENDUS

**OSAVALLAKOGU
OSAVALD**

**OSAVALLA
KOGU
OSAVALD**

**OSAVALLA
KOGU**

**OSA-
VALD**

**IGAPÄEVATEENUSED
TEENUSKESKUS**

- SOTSIAALTÖÖ
- MAJANDUS- JA VÄRATÄHDUS
- KOHALIK ARENDUS

Statistika ameti arvud

Ootused

- Ühinemisega moodustub tugev omavalitsus.
- Ühinemine annab võimaluse ametnike spetsialiseerumiseks ning senisest efektiivsemaks tööjaotuseks.
- Ühtlustuvad õigusaktid, teenused ja toetused.
- Piirkonna arengu planeerimisel on suuremal omavalitsusel oluliselt suurem vaade ja mõju.
- Avalikke teenuseid on võimalik osutada kvaliteetsemalt kui seda eraldiseisvatena suutnud oleme.

OLULINE MEELES PIDADA:

- Ühinemisega moodustub **TERVIKLIK UUS OMAVALITSUS**

Ühinemisläbirääkimised – polegi midagi keerulist 😊

- pikemaajalise arengu ettenägemine - **strateegilise arengu kavandamine** - arengukavade, eelarvestrateegiate, planeeringute, kavandatud arendusprojektide jm alusel **ühinemislepingu ja lisade koostamine**, läbirääkimine, kokkuleppimine - oluline roll KOV juhtidel ja spetsialistidel;
- andmete analüüsid, **elanike tahtmise ja arvamuse väljaselgitamine** – oluline roll kogukondade esindajatel;
- otsustamisõigus volikogudel – **poliitilised kokkulepped**;
- **dokumentide ja õigusaktide ettevalmistamine**

RAPLA MAAKONNA TÕMBEKESKUSED

1 : 340 000

- HARJUMAA
- JÄRVAMAA
- PÄRNUMAA
- LÄÄNEMAA
- I TASEME TÕMBEKESKUS
- II TASEME TÕMBEKESKUS
- MAAKONNA PIIR
- VALLAPIIR
- KANDI PIIR
- KÄRU VALD VALLA NIMI
- Kädva KANDI NIMI
- I TASEME TÕMBEKESKUSE NIMI
- RAPLA** I TASEME TÕMBEKESKUSE NIMI
- Kaidu** II TASEME TÕMBEKESKUSE NIMI

Õiguslikud alused

- Eesti Vabariigi Põhiseadus
 - Haldusreformi seadus (01.07.2016)
 - Eesti territooriumi haldusjaotuse seadus (uus redaktsioon 01.07.2016)
 - Haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuste piiride muutmisega kaasneva elanike arvamise väljaselgitamise ulatus ja kord (VV määrus 28.07.2016)
 - Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (KOKS), muudetud HRS-ga 01.07.2016
 - jt teised OV tegevust reguleerivad seadused
-
- Ühinevate omavalitsuste volikogude otsused

Läbirääkijad peavad tutvuma õigusaktide, vastavate soovitude ja materjalidega

- KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSTE ÜHINEMISE KÄSIRAAMAT (uuendatud 2016) [Rapla ühinemisgrupp\õigusaktid\2016_kov-uhinemiste-kasiraamat.pdf](#)
- KOV tulubaasi hindamise kokkuvõte KOV tugevdamise programm (haldusreformi veebileht <http://haldusreform.fin.ee/>)
- „Soovituslikud juhised detsentraliseeritud valitsemis-ja juhtimiskorralduse mudeli ülesehitamiseks kohaliku omavalitsuse üksuses“ RaM juuli 2016 [Rapla ühinemisgrupp\üldised dokumendid\Dedetsentraliseeritud juhtimismudelid.pdf](#)

Ühinemisleping ja selle lisad

- Koostatakse ühinevate valdade koostöös;
- Sisu ja lisad seadustega määratletud (võib olla põhjalikum)
- Avatud dokument kuni lõpliku vastuvõtmise ja allkirjastamiseni
- Mitu vooru volikogudes, avalik väljapanek, rahva arvamused, parandusettepanekud
- Kehtivus neli aastat, muutmine $\frac{3}{4}$ volikogu häältega

-
- Seletuskiri
 - KOV majandusaasta aruanded;
 - kaardimaterjal;
 - ühinemistoetuste kasutamine, sh investeeringute jaotus;
 - ettepanekud ja vastuväited ühinemislepingu kohta;
 - üleminekuperioodi (jaan-okt 2017) tegevus- ja ajakava;

Vajalikud volikogude otsused 2016

- otsus haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlemise kohta;
- otsused ühinemislepingu ja selle lisade kinnitamise kohta;
- iga volikogu otsus tulevase volikogu liikmete arvu kohta;
- iga volikogu otsus valimisringkonna (valimisringkondade) moodustamise kohta;
- vallavalitsuse määrus valimisjaoskondade moodustamisest;
- otsus uue valla valimiskomisjoni liikmete nimetamisest;
- otsused jaoskonnakomisjoni liikmete nimetamise kohta;
- volikogu kinnitatud andmed vallaelanike arvamuse väljaselgitamise kohta.

Detsentraliseeritud omavalitsus

Ühinemise tulemusena tekkib uus omavalitsus, mis on:

- tänastest valdadest elanike arvult ja territooriumilt (kordades) suurem,
- koosneb eripalgelisematest inimeste kooslustest ja territooriumitest kui on tänased omavalitsused,
- ühinevas vallas hakkavad eristuma juhtimistasandid, mis väikevaldades olid kokku sulanud.
- uues vallas kujuneb teist tüüpi organisatsioon, juhtimisstruktuur, organisatsioonikultuur jne... üks võimalik variant detsentraliseeritud omavalitsus

Teenuskeskuse, osavallakoguga osavald

- valla maa-alal ja koosseisus **osavalla põhimäärusega** tegutsev üksus
- **eesmärk** on kohaliku initsiatiivi ja identiteedi hoidmine, elanike kaasamine kohaliku elu küsimuste otsustamisse, piirkondlike huvide esindamine;
- **osavallakogu** – KOKSis sätestatud osavalla elanike esinduskogu;
- **demokraatlik detsentraliseerimine**- otsustusprotsessi kaasatakse ametnikkonnast väljaspool olevad isikud, kogukonna esindajad – osavallakogu;
- **administratiivne detsentraliseerimine**- õigused, kohustused ja vastutus delegeeritakse haldusorganisatsiooni (vallavalitsuse) siseselt, - struktuuriüksusele või ametnikule;
- **osavalla teenuskeskus** – elanikega vahetult suhtlevad ametnikud tulenevalt osavalla suurusest, keskuse kaugusest jne,
- ametnikud kuuluvad valla ametiasutuse ühtsesse struktuuri

Osavallakogu

Sihtrühmade esindajatest:

- piirkonnast valitud volikogu liikmed
- asustusüksuste esindajad (2–4 esindajat)
- noorte esindajad (1–2)
- eakate esindajad (1–2)
- ettevõtjate esindajad (1–2)
- piirkonnas asuvates haridusasutustes õppivate laste vanemate esindajad (1–2)
- piirkonnas asuvate hallatavate asustuse juhtide esindaja (1)

...osavallakogu pädevus

- **otsustab** (väiksemad projektitoetused, esindajad kohalike asutuste hoolekogudesse ja nõukogudesse jne)
- **kooskõlastab** / annab seisukoha (üldplaneering, valla arengukava, teede investeeringute kava, osavalla põhimääruse muudatused ..)
- **avaldab arvamust ja teeb ettepanekuid** kohaliku elu teemadel
- **saab informatsiooni**, mis talle edastatakse

Kogukonnakogu ja teenuskeskusega detsentraliseeritud omavalitsus

- **demokraatlik detsentraliseerimine**- otsustusprotsessi kaasatakse ametnikkonnast väljaspool olevad isikud, kogukonna esindajad;
- **osavalda ei moodustata, kuid moodustub kogukonnakogu;**
- **administratiivne detsentraliseerimine**- õigused, kohustused ja vastutus delegeeritakse haldusorganisatsiooni (vallavalitsuse) siseselt piirkondlikule struktuuriüksusele või ametnikule;
- **piirkondlik teenuskeskus** – elanikega vahetult suhtlevad ametnikud tulenevalt piirkonna suuruselt, keskuse kaugusest jne,
- ametnikud kuuluvad valla ametiasutuse ühtsesse struktuuri